

3. Патрикеева О. STEM-освіта: умови впровадження у навчальних закладах України. *Управління освітою*. 2017. № 1. С. 28–31.
4. Проект концепції STEM-освіти в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://mk-kor.at.ua/STEM/STEM_2017.pdf
5. Сьома С. О. Реалізація STEM-проектів у гуртках науково-дослідницького спрямування закладів позашкільної освіти. *STEM-освіта: стан впровадження та перспективи розвитку*: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 09–10 листопада 2017 року). Київ. 2017.
6. STEM-освіта [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://imzo.gov.ua/stem-osvita/>.
7. Williams J. STEM education: Proceed with caution. *Design and Technology Education: An International Journal*. 2011. № 1(16). P. 26–35.

Вікторія Федюк

ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

В даний час соціально-економічні перетворення неминуче зачіпають всі аспекти життєдіяльності людини і в значній мірі визначають масштаби інноваційних процесів, що охопили всю сферу освіти і безпосередньо пов'язаних з потребою особистості, готової до прийняття самостійних рішень та осмисленого вибору життєвого шляху.

Принципове значення у педагогічній науці та практиці набуває пошук оптимальної технології соціалізації молодших школярів, що забезпечує інтенсивне становлення особистісних якостей, відносин і позицій дитини у суспільстві.

Соціалізація молодших школярів як соціально-педагогічне явище – важливий процес встановлення взаємовідносин особистості з соціумом (суспільством та навколишнім середовищем) на основі сукупності соціальних знань, соціально-розвивального спілкування та соціального досвіду самореалізації, що забезпечує соціальне становлення дитини.

Психологи, вивчаючи соціалізацію, досліджують її внутрішні процеси, які є у людини, сприйняття, емоційні реакції, комунікативні якості тощо; виявляють соціальні функції безпосереднього оточення людини; особливості різних спільностей; міжособистісні відносини; внутрішньогрупові та міжгрупові взаємодії. Дослідники розглядають соціалізацію як:

- процес перетворення людини в члена сучасного суспільства, для якого характерно прийняття та успадкування його цінностей, норм, культури, володіння мовою та необхідними соціальними

навичками, здійснення прав та обов'язків у різноманітних соціальних взаємодіях [4];

- процес засвоєння та активного відтворення індивідом соціального досвіду, система соціальних зв'язків та відносин у його власному досвіді [5].

Педагоги соціалізацію трактують як:

- потік зовнішніх природних, соціальних, соціально-психологічних впливів на людину, її соціалізують, просують її соціальність ... Плюс внутрішні процеси, що відбуваються в людині: сприйняття, освоєння впливів середовища, причому не пасивне, а активне, тобто. що входить у фонди свідомості та почуттів, цінностей та відносин, стилю поведінки та спілкування [2, с. 32];
- процес соціального становлення людського індивіда, формування його соціальної сутності [1, с. 125];
- розвиток та самореалізацію людини протягом усього життя у процесі засвоєння та відтворення культури суспільства [3, с. 100].

Таким чином, у поняття «соціалізація» закладено певний вимір – особистість та соціальне середовище (колектив, суспільство, інші люди). Сутність цього процесу визначається з того, що, на думку авторів, стоїть за цими відносинами. Соціалізація передбачає встановлення особистістю відносин із соціумом, що мають конкретні форми та конкретні модифікації.

Тим часом у роботі з молодшими школярами недооцінюється значення ігрової діяльності як засобу соціалізації особистості. Гра, як підтверджують дослідження І. Добрянського, А. Капської, Л. Савенкової, Г. Селевко, С. Шмакова, М. Кларіна, Д. Ельконіна, містить значні резерви для природного включення молодшого школяра у ситуації пізнання, спілкування, творчості, що соціалізують. У цьому контексті соціалізація молодшого школяра в ігровій діяльності набуває особливого значення.

У педагогіці соціалізацію особистості на всіх вікових етапах вивчають у двох аспектах: сутність, тенденції та перспективи соціалізації щодо соціально контрольованої її частини – виховання; як процес засвоєння та відтворення норм суспільства – соціалізованого середовища, що забезпечує розвиток та самореалізацію людини протягом усього життя (Б. Вульф, А. Мудрик, М. Рожков).

Аналіз наукових праць, звернених до проблеми ігрової діяльності, дає можливість для розуміння гри як дієвого засобу соціалізації дітей, знаряддя виховання соціальних навичок та умінь, що відкривають простори для творчості соціальних відносин (Л. Виготський, С. Шацький, Д. Ельконін). Таким чином, ігрова діяльність сприймається як найдоступніший і найефективніший метод «самобудування» дитини за її власної активності.

Гра забезпечує зміст соціально-розвивального спілкування, що є

основним чинником розвитку особистості загалом. У процесі спілкування величезну роль грає активність самої дитини, у результаті відбувається і накопичення власного досвіду.

Управління активністю дитини вимагає від педагога використання різноманітних форм ігрової діяльності, що надають вихованню та навчанню особливий зміст, що розвиває характер. Соціалізація здійснюється тоді, коли вона проходить у неповторно-індивідуальній для кожного школяра формі, що повною мірою забезпечує ігрова діяльність як емоційне входження в життя дорослих, дієве накопичення норм колективної поведінки, які потім переносяться дітьми і за межі гри, стаючи загальними нормами їх поведінки.

Резюмуючи сказане вище, відзначимо, що ігрова діяльність як засіб соціалізації молодших школярів дозволяє розширити соціальний кругозір життя дитини, створити більший простір прояву її індивідуальності як повноти самоздійснення, свободи поведінки та діяльності у соціальному просторі. Різноманітність можливостей ігрової діяльності проявляється в активізації пізнавальних здібностей, корекції недоліків особистісного розвитку, вдосконаленні вміння орієнтуватися в соціальній дійсності та інтелектуально освоювати всю систему людських стосунків.

Список використаних джерел

1. Буева Л. П. Человек: деятельность и общение. М.: Мысль, 1978. 216 с.
2. Вульфов Б. З., Иванов В. Д. Основы педагогики в лекциях, ситуациях, первоисточниках: Учебное пособие. М. : Изд-во УРАО, 1997. 288 с.
3. Мудрик А. В. Общение как фактор воспитания школьников. М. : Педагогика, 1984. 112 с.
Обухова Л. Ф. Детская психология: теория, факты, проблемы. М. : Тривола, 1995. 360 с.
4. Шапар В. Б. Сучасний тлумачний психологічний словник. Х. : Прапор, 2007. 640 с.

Катерина Чеканюк

СУЧАСНІ АКТУАЛІТЕТИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛЯ

Педагогічна діяльність це особливий вид соціальної діяльності, спрямований на передачу від старшого покоління молодшим накопичених людством культури та досвіду, підготовку вихованців до виконання певних соціальних ролей у суспільстві, створення умов для розвитку та саморозвитку їх особистості та вибору можливостей вільного та творчого самовираження.

Сучасний етап розвитку інформаційного глобалізованого суспільства